

10 tips som skyddar dig mot nätets faror

Av [Michael Jenselius](#)

Här är tio tips som visar hur du undviker allt från virus till bedragare som vill komma åt din plånbok.

Säkerheten på internet ger mycket att önska. Dagligen tillkommer nya hot i alla dess former och det är inte alltid så lätt att tackla problemen. Traditionellt har virus och trojaner varit de största säkerhetshoten för internetanvändarna, men på senare tid börjar alltmer sofistikerade bedrägerier bli vanligare.

Här är tio tips och råd som förhoppningsvis ger dig en säkrare tillvaro på internet. Så länge din dator är uppkopplad mot internet kan du aldrig skydda dig till hundra procent, men du kan minimera riskerna kraftigt.

1. Automatisk uppdatering

Det här låter självklart men är värt att poängtera ytterligare. Ställ alltid in Windows så att det tar emot automatiska uppdateringar från Microsoft. Den senaste masken Downadup har spridits till miljontals datorer världen över trots att det är nästan sex månader sedan Microsoft släppte en uppdatering för den lucka som Downadup utnyttjar.

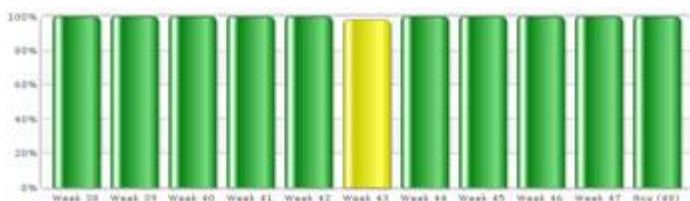
Hade alla Windowsanvändare haft automatisk uppdatering inställd i Windows Update så hade Downadup aldrig kunnat spridas.

2. Håll programmen uppdaterade

De flesta program uppdateras med jämna mellanrum för att ge plats för nya funktioner och även fixa eventuella säkerhetshål. Tyvärr är det inte alla program som likt Windows har en inbyggd uppdateringsfunktion. Det går heller inte att kräva av dig som användare att ständigt hålla kolla på när något av dina 50 program på hårddisken har uppdaterats.

Benga's IT-hörna

Secunia varnar när gamla program blir osäkra.

Lyckligtvis finns det lilla gratisprogrammet [Secunia Personal Software Inspector](#). Secunia analyserar de program du har på hårddisken och varnar dig om du har en äldre version av ett program som utgör en säkerhetsrisk. Programmet kan dessutom ladda ner uppdateringar till de drabbade programmen.

3. Låt webbläsarna göra jobbet

Det finns tusentals sajter som innehåller skadlig kod. Det kan röra sig om allt från webbsidor med kod som kan smitta din dator med virus på olika vis till elaka nätfiskeattacker. Att veta vilka sajter som är skadliga är nästan omöjligt för en lekman.

De senaste versionerna av webbläsarna Firefox 3, Opera 9.5 och Internet Explorer 8 har alla inbyggt skydd som varnar för elaka sajter och blockerar deras innehåll i webbläsaren.

Även om detta är ett steg i rätt riktning så kan webbläsarnas skydd inte garantera att de hittar alla elaka sajter på internet. Du bör dock se till att funktionen är påslagen i din webbläsare för att minska risken. Normalt är den här funktionen påslagen som standard när du installerar webbläsaren.

4. Se upp för trojaner

Listiga skurkar har i vissa fall med stor framgång lyckats infektera mängder med datorer med hjälp av en så kallad trojan. En trojan är ett program som oftast har en praktisk funktion för användaren men som även har en gömd funktion som kan vara allt från att sprida virus till att samla in dina inloggningsuppgifter för olika tjänster och banker.

Laddar du ned filer från fildelarsajter är risken stor att du drabbas av en trojan. Det är omöjligt att veta om ett visst program är en trojan eller inte och de olika antivirusprogrammen försöker hålla sig uppdaterade så gott det går.

Bengas's IT-hörna

Virus Total testar om ett antivirusprogram är säkert.

Är du osäker på ett program kan du använda gratistjänsten [Virus Total](#) som låter dig ladda upp en fil för analys. Virus Total analyserar filen med hjälp av alla antivirusprogram på marknaden. Det är inte ett hundra procentigt skydd, men det ökar dina chanser att förhindra att bli drabbad.

5. Ligg steget före

De flesta antivirusprogram använder sig av signaturer för att upptäcka virus. Det betyder att antivirusprogrammen måste vara snabba på att konstant upptäcka nya virus och uppdatera sina program.

Virusmakarna är dock smarta och släpper oftast ett virus i flera olika versioner som således har olika signaturer för att göra det svårare att upptäcka. Det finns dock ett program som istället analyserar hur olika program uppför sig och kan upptäcka om det rör sig om ett virus.

[Threatfire](#) är gratis och ger dig större skydd i kombination med ditt vanliga antivirusprogram.

6. Minska skräpposten

Så kallade spamfilter finns numera i de flesta e-postprogram och de blir bättre och bättre på att upptäcka skräppost. De kan dock inte upptäcka all skräppost som florerar på internet.

Ett lite trick du kan använda dig av är att använda två e-postadresser. En privat e-postadress som du använder för din dagliga kommunikation. Den andra e-postadressen (slaskadress) t.ex. hotmail.com använder du när du behöver registrera dig på olika tjänster på internet. Normalt behöver du endast den för att aktivera den aktuella tjänsten eller för att få ett glömt lösenord skickat.

Bengta's IT-hörna

Hur spangourmet fungerar

Om du ger ut din e-postadress till vem som helst är du dömd att få spam-mail, och du kommer inte att veta var de kommer ifrån. Vore det inte smidigt att kunna ge olika adresser till varje företag eller webbsajt, men fortfarande få all mail till dig som vanligt? Vore det inte allra enklast att anta att adressen kommer att hamna hos spammare, och stänga av den automatiskt såvida du inte bestämmer dig för att behålla den?

Det är precis det som spangourmet erbjuder! Du behöver inte installera något på din dator, och när du har satt upp ditt konto här kommer du antagligen aldrig att behöva återvända hit igen. Det är det som gör spangourmet till en av de allra enklaste och effektivaste lösningarna för att undvika spam.

Spangourmet skapar skräpadresser så du slipper spam.

Ett annat alternativ är gratis tjänsten [Spam Gourmet](#) som låter dig skapa tillfälliga e-postadresser som vidarebefordrar e-post till ditt vanliga e-postkonto.

7. Se upp för nätfiskare

Nätfiske hör till några av de lömskare, och dessvärre allt vanligare bedrägerierna på internet. Nätfiske är när exempelvis ett e-postmeddelande utger sig för att komma från din bank. E-postmeddelandet kan då säga något i stil med att du måste ändra lösenordet på din bank.

När du klickar på länken i e-postmeddelandet så kommer till en webbsajt som ser identisk ut som din bank, men det kan röra sig om en liten ändring i domännamnet som är svår att upptäcka.

Det bästa tipset för att inte bli drabbad av nätfiske är att aldrig klicka på länkar i e-postmeddelanden. Ingen bank eller kritisk tjänst skickar ut mejl som uppger att du ska ge ut dina lösenord eller kreditkortsnummer. Sunt förnuft råder här.

8. Säkra din egen sajt

Driver du din egen webbsajt så är det ytterst viktigt att du ser till att den webbserver du använder är säkrad och uppdaterad. Här finns det två stycken tjänster som kan hjälpa dig att kontrollera din webbserver.

▶	■■■■■	5	MS-SQL 8.0 UDP Slammer Worm Buffer Overflow Vulnerability
▶	■■■■■	5	Microsoft Index Server and Indexing Service (ISAPI) Extension Buffer Overflow Vulnerability
▶	■■■■■	5	Microsoft Windows 2000 IIS WebDAV Buffer Overflow Vulnerability
▶	■■■■■	5	Microsoft Windows Media Services NSISlog.DLL Remote Buffer Overflow Vulnerability
▶	■■■■■	5	Microsoft SQL Server 2000 SP1 Not Installed
▶	■■■■■	5	Microsoft SQL Server 2000 SP2 Not Installed
▶	■■■■■	5	Microsoft SQL Server Service Pack 3 Not Installed
▶	■■■■■	4	Remote Windows User List Disclosure Vulnerability
▶	■■■■■	4	Microsoft Windows Task Scheduler Code Execution (MS04-022)
▶	■■■■■	4	Microsoft IIS Administrative Pages Cross-Site Scripting Vulnerability

Qualsys program testar ip-nummer.

Benga's IT-hörna

Först kan du be om en gratis säkerhetskontroll från [Qualsys](#). De erbjuder en gratiskontroll av ett ip-nummer. Qualsys är dock inte för privat användare utan endast för företag.

Sedan kan du ladda ned HP:s gratisverktyg [Scrawlr Tool](#) som kontrollerar om din webbsajt är öppen för så kallad SQL-injection.

9. Variera dina lösenord

Nästan alla tjänster på internet kräver att du registrerar dig för att kunna använda dem. Många användare återanvänder samma lösenord för alla tjänster. Det är visserligen förståeligt med tanke på att det lätt kan bli många tjänster och det är svårt att hålla reda på alla lösenord om de ska vara unika.

Det finns flera olika insticksprogram för Firefox och Internet Explorer som hjälper dig att hålla reda på olika lösenord. Även om det är lite extra bökigt att skapa olika lösenord för alla olika tjänster så är det väl värt det om någon av de tjänster du använder blir hackat.

10. Kalla in kavalleriet

Olika antivirusprogram är olika bra på att hitta olika typer av virus. Det finns inget som är bäst på allt, även om vissa är generellt bättre än andra. Det betyder dock inte att du bör köpa mer än ett antivirusprogram.

De flesta antivirusprogram har tjänster som låter dig söka av din hårddisk via webbläsaren. Dessa tjänster kan i regel inte avlägsna virus men kan hjälpa dig att upptäcka virus om din dator börjar bete sig konstigt.

Skanna din dator online

- [Kaspersky och F-Secures online-skanner hittar du här.](#)